چهل حدیث

کرامت انسان

سید علی نقی میرحسینی

۲۲

بسم الله الرحمن الرحیم

چهل حدیث کرامت انسان

نویسنده:

علی نقی میرحسینی

ناشر چاپی:

زائر- آستانه مقدسه قم

ناشر دیجیتالی:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فهرست ----- ۵

چهل حدیث کرامت انسان ----- ۷

مشخصات کتاب ----- ۷

اشاره ----- ۷

فهرست مطالب ----- ۱۰

مقدمه ----- ۱۴

ملاک تقواست ----- ۲۴

ریشه کرامت ----- ۲۶

معیار کرامت ----- ۲۸

حقیقت کرامت ----- ۳۰

اهانت به مردم ----- ۳۲

شناخت ارزش خویش ----- ۳۳

کرامت در سایه عبودیت ----- ۳۵

دینداری و دینمداری ----- ۳۷

اسلام، دین کرامت آفرین ----- ۳۸

دوری از رذایل و هواهای نفس ----- ۴۰

وحدت و هماهنگی جامعه ----- ۴۲

ویژگی های انسان کریم ----- ۴۴

گشاده رویی ----- ۴۶

گذشت کریمانه ----- ۴۷

پرهیز از حَسَد ----- ۴۹

ذلت ناپذیری ----- ۵۰

راستگویی ----- ۵۱

شکیبایی ----- ۵۳

وفای به عهد ---------- ۵۴
نادیده گرفتن خطاهای دیگران ---------- ۵۵
حفظ زبان ---------- ۵۶
قناعت ---------- ۵۷
پرهیز از فحّاشی ---------- ۵۸
صاف و سادگی ---------- ۵۹
آبروداری ---------- ۶۰
تحقیر دنیا ---------- ۶۲
پاسخ نیک به بدی های دیگران ---------- ۶۳
گناه گریزی ---------- ۶۴
پرهیز از حرام ---------- ۶۵
پرهیز از اختلاف و عداوت ---------- ۶۷
رقابت در کسب کرامت ---------- ۶۸
تکریم جنین ---------- ۶۹
نوع دوستی ---------- ۷۱
تکریم غیر مسلمان ---------- ۷۳
تکریم مسلمان ---------- ۷۵
کرامت زنان ---------- ۷۷
تکریم کوچکترها ---------- ۷۹
یتیم نوازی ---------- ۸۱
تکریم عالم ---------- ۸۳
اهمیت احترام مهمان ---------- ۸۴
تکریم فقیر ---------- ۸۶
کتاب نامه ---------- ۸۸
درباره مرکز ---------- ۹۴

چهل حدیث کرامت انسان

مشخصات کتاب

سرشناسه : میرحسینی،سیدعلی نقی، ۱۳۵۰ -

عنوان و نام پدیدآور : چهل حدیث کرامت انسان/علی نقی میرحسینی.

مشخصات نشر : قم: آستانه مقدسه قم،انتشارات زائر، ۱۳۸۷.

مشخصات ظاهری : ۶۰ ص.؛ ۱۲×۱۶/۵ س م.

فروست : چهل حدیث؛۱۵۱.

آستانه مقدسه قم،انتشارات زائر؛۲۲.

شابک : ۶۰۰۰ ریال: ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰-۰۶۴-۰

یادداشت : کتابنامه: ص. ۵۷- ۶۰؛ همچنین به صورت زیرنویس.

موضوع : اربعینات -- قرن ۱۴

موضوع : انسان (اسلام)

موضوع : احادیث شیعه -- قرن ۱۴

شناسه افزوده : آستانه مقدسه قم. انتشارات زائر

رده بندی کنگره : BP۱۴۳/۹/م۸۸۶چ۹ ۱۳۸۷

رده بندی دیویی : ۲۹۷/۲۱۸

شماره کتابشناسی ملی : ۱۹۱۹۷۹۸

ص: ۱

اشاره

میرحسینی ، علی نقی ، ۱۳۵۰ ـ .

چهل حدیث کرامت انسان / علی نقی میرحسینی . ـ قم : زائر ، ۱۳۸۷ .

۶۰ ص . شابک ۹۷۸-۹۶۴-۱۸۰- - -

کتابنامه ص ۶۰-۵۷ ؛ همچنین بصورت زیرنویس .

۱ . اربعینات ـ قرن ۱۴ . ۲ . انسان (اسلام) .

BP ۹/۱۴۳ / ۸الف ۹ م

ص: ۲

چهل حدیث کرامت انسان

نویسنده ··· علی نقی میرحسینی

چاپ و نشر ··· اوّل / زائر / آستانه مقدسه

صفحه آرایی ··· کوثر ۰۹۱۲۲۵۳۹۷۹۴ (بابکی)

شمارگان ··· ۳۰۰۰

شابک : - -۱۸۰-۹۶۴-۹۷۸

قیمت ۶۰۰ تومان

مرکز پخش : قم / میدان شهدا (چهار راه بیمارستان) انتشارات زائر

تلفن : ۷۷۴۲۵۱۹ ــ ص . پ : ۳۵۹۷-۳۷۱۸۵

ص: ۳

فهرست مطالب

مقدمه ناشر... ۵

ملاک تقواست... ۱۳

۱ . ریشه کرامت... ۱۴

۲ . معیار کرامت... ۱۵

۳ . حقیقت کرامت... ۱۶

۴ . اهانت به مردم... ۱۷

۵ . شناخت ارزش خویش... ۱۸

۶ . کرامت در سایه عبودیت... ۱۹

۷ . دینداری و دینمداری... ۲۰

۸ . اسلام، دین کرامت آفرین··· ۲۱

۹ . دوری از رذایل و هواهای نفس··· ۲۲

۱۰ . وحدت و هماهنگی جامعه··· ۲۳

۱۱ . ویژگی های انسان کریم··· ۲۵

۱۲ . گشاده رویی··· ۲۶

۱۳ . گذشت کریمانه··· ۲۷

۱۴ . پرهیز از حَسَد··· ۲۸

۱۵ . ذلت ناپذیری··· ۲۹

۱۶ . راستگویی··· ۳۰

۱۷ . شکیبایی··· ۳۱

۱۸ . وفای به عهد··· ۳۲

۱۹ . نادیده گرفتن خطاهای دیگران··· ۳۳

۲۰ . حفظ زبان··· ۳۴

۲۱ . قناعت··· ۳۵

۲۲ . پرهیز از فحّاشی··· ۳۶

۲۳ . صاف و سادگی··· ۳۷

۲۴ . آبروداری··· ۳۸

۲۵ . تحقیر دنیا··· ۳۹

۲۶ . پاسخ نیک به بدی های دیگران··· ۴۰

۲۷ . گناه گریزی··· ۴۱

۲۸ . پرهیز از حرام··· ۴۲

۲۹ . پرهیز از اختلاف و عداوت··· ۴۳

۳۰ . رقابت در کسب کرامت··· ۴۴

۳۱ . تکریم جنین··· ۴۵

۳۲ . نوع دوستی... ۴۷

۳۳ . تکریم غیر مسلمان... ۴۸

۳۴ . تکریم مسلمان... ۴۹

۳۵ . کرامت زنان... ۵۰

۳۶ . تکریم کوچکترها... ۵۱

۳۷ . یتیم نوازی... ۵۲

۳۸ . تکریم عالم... ۵۳

۳۹ . اهمیت احترام مهمان... ۵۴

۴۰ . تکریم فقیر... ۵۵

کتاب نامه... ۵۷

ص: ۷

مقدمه

کَلامُکُمْ نُورٌ

سخن شما اهل بیت، نور است.

زیارت جامعه کبیره

بر آستان احادیث اهل بیت ، عقل خضوع می کند دل خشوع می یابد و روح سیراب می شود . احادیث نورانی ائمه اطهار ، منشوری است که حکمت های

ص: ۸

قدسی و معارف ناب الهی را بر دل ها و عقل ها می تاباند . گلشنی روح پرور و گنجینه ای گرانبها و سرمایه ای پایان ناپذیر است .

امام باقر علیه السلام فرمود :

شَرِّقا أوْ غَرِّبا ، فَلا تَجِدانِ علما صحیحا اِلّا شیئا خَرَجَ مِنْ عِندنِا اهلِ البیت؛(۱)

به شرق و غرب جهان بروید ، هیچ دانش صحیحی نخواهید یافت ، مگر آن که از ما خاندان پیامبر صادر شده است .

همواره مدیون راویان ، محدّثان و عالمان گذشته شیعه ایم که با دقّت و درایت و مسئولیت شناسی ، سخنان نورانی پیشوایان معصوم را ثبت و ضبط کرده و به

ص: ۹

۱- ۱ . الکافی ، کلینی ، ج ۱ ، ص ۳۹۹ .

عنوان «میراث اهل بیت» به نسل های بعدی سپرده اند .

احادیث اهل بیت علیهم السلام آنگونه که خودشان فرموده اند ، «نور» است .

مجموعه های حدیثی ، دانشکده های صامت امّا جاویدان امامان شیعه است که بشریّت را آموزش غیر حضوری می دهد و خرسندیم که ما میراث دار این علوم و معارفیم . برای پیمودن راه صحیح زندگی و رهایی از حیرت ها و ضلالت ها و کج راهه ها ، نیازمند این احادیثیم که «چراغ راه» و هدایت گر اندیشه ها و صفابخش دل ها و جان ها است .

روایات پیامبر خدا صلی الله علیه و آله و اهل بیت او ، هم در عرصه مباحث اعتقادی برای ما «حجّت» است ، هم در قلمرو

فقه و تبیین احکام شرع و حلال و حرام الهی سند و پشتوانه است ، هم در موضوعات اخلاقی ، تربیتی ، تهذیب نفس ، پند و موعظه ، سرشار از حکمت و بینش و هدایت است و اگر مردم با احادیث نورانی خاندان عصمت و طهارت آشنا شوند ، دل در گرو محبت و اطاعت آنان می نهند، همانگونه که حضرت رضا علیه السلام فرمود : اِنَّ النّاسَ لو عَلِموا مَحاسِنَ کلامِنا لَاتّبعونا؛(۱)

اگر مردم خوبی ها و زیبایی های سخن ما را بدانند ، از ما پیروی می کنند .

بر این اساس ، آموختن ، نوشتن ، بیان ، نشر ، شرح و

۱- ۱ . بحار الانوار ، ج ۲ ، ص ۳۰ ، ح ۱۳ .

تبیین، حفظ و تعلّم احادیث اهل بیت ، کاری است ارزشمند و در راستای حفظ و گسترش فرهنگ اهل بیت علیهم السلام .

کتب حـدیثی شـیعه ، همچون دریایی عمیق و موّاج پر از گهرهای نفیس است . برای بهره گیری از ذخایر این اقیانوس ژرف و پر گهر ، باید به غوّاصی در دل آن پرداخت و لؤلؤ و مرجان هایی به دست آورد و به نسل امروز و مشتاقان عرضه کرد .

«چهل حدیث نویسی» ، یکی از گام های ارزشمند در نشر و تشریح احادیث عترت پاک نبوی است که عالمان از دیرباز به آن مبـادرت می ورزیدنـد و جـامعه را از معنویّت آثـار اهـل بیت بهره منـد می ساختنـد . اینکه امامـان فرموده انـد : هر کس چهل حدیث از احادیث ما

را حفظ کند ، در روز قیامت فقیه و دین شناس برانگیخته می شود ، هم پشتوانه چنین حرکت علمی و فرهنگی است ، هم ما را به ضرورت حفظ احادیث آنان آگاه می کند . چه حفظ به معنای به حافظه سپردن باشد ، چه ثبت و ضبط و جلوگیری از فراموش شدن و از بین رفتن باشد و چه به معنای حفظ در عمل . به هر حال ، تشویقی است برای رویکرد به معارف اهل بیت که در کلمات نورانی آنان نهفته است .

امروز ، نیاز جامعه به آشنایی با فرهنگ ناب اهل بیت ، بیش از هر زمان احساس می شود . عطش و استقبال هم که مردم از خود نشان می دهند ، ضرورت ارائه و عرضه کلمات خاندان عصمت را در قالبی روان ،

ص: ۱۳

سهل الوصول و متناسب با اقشار مختلف علاقه منـد ، روشن تر نشان می دهد و به همین دلیل ، مراکز و مؤسّـسات و اشخاصـی به نشر «چهل حدیث» می پردازند .

آسـتانه مقـدسه حضـرت معصومه علیهاالسـلام نیز به عنوان یـک حرکت فرهنگی در راه نشـر احـادیث پیشوایـان دین و ترویج معارف عترت ، اقـدام به چاپ این سلسـله از چهل حـدیث های موضوعی کرده است . موضوعات ، ابتـدا در کمیته ای تعیین ، سپس به محققان و مؤلفان سـفارش داده شـده تا به گردآوری و تـدوین چهل حـدیث پیرامون موضوعات برگزیـده بپردازنـد . سعی شده است اغلب موضوعات ، اخلاقی ، تربیتی ، کاربردی و معارفی باشد . تا چه قبول افتد و چه در نظر آید .

ص: ۱۴

* * *

امّا جزوه حاضر .....

انسـان را «اشـرف مخلوقـات» می دانیم . این به خـاطر کرامت هـای وجودی و ارزش هـایی است که آفریـدگار در وجود او به ودیعت نهاده که با شکوفا شدن آن ها به مقامی برتر از فرشته ها می رسد .

کرامت انسان یا ذاتی است که به تکوین و سرشت او برمی گردد ، یا اکتسابی است که با تلاش و خودسازی و عبادت و عمل صالح و اخلاص به دست می آورد . هر دو نوع کرامت ، او را به مقام صالحان می رساند و بهشت را نصیب او می گرداند .

کرامت انسان به چیست؟ چه کسانی باکرامت اند؟

ص: ۱۵

انسان های کریم چه نشانه هایی دارند؟ چه کارها و صفاتی با کرامت انسان ناسازگار است؟ توجه به ارزش وجودی و کرامت نفس انسان ، چگونه او را از تباهی ها باز می دارد؟ از نگاه قرآن و روایات ، جایگاه والای انسان چیست؟

اینها و سؤالاتی از این قبیل ، در سخنان پیشوایان معصوم ما ـ که درود خدا بر آنان باد ـ مطرح شده و پاسخ آن ها نیز آمده است . انس با احادیث اهل بیت و کاوش در این گنجینه نورانی . ما را به جایگاه ارزشمند انسان آشنا می سازد و همین «خودشناسی» است که هم گامی به سوی خداشناسی است ، هم راهی برای کمال بخشیدن به وجود خویش .

اثر حاضر که تلاش و پژوهش ستودنی برادر فاضل و

ص: ۱۶

ارجمنـد آقـای سـید علی نقی میرحسـینی است ، به این امور پرداخته و ما را با فرهنگ روایی در این زمینه آشـنا می سازد . جا دارد که همین جا از ایشان تقدیر و تشکر شود.

امیـد است بـا توجّه به کرامت انسان و مقام خلیفه اللّهی او ، بکوشـیم تا خود را از هرچه با ساحت والای انسان کریم ناسازگار است دور سازیم و در عرصه عبودیّت ، صلاح و اصلاح ، پیش گام گردیم .

انتشارات زائر / آستانه مقدسه

۱۳۸۸ ش

ص: ۱۷

ملاک تقواست

«یَـآأَیُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَـکُم مِّن ذَکَرٍ وَ أُنثَی وَ جَعَلْنَـکُمْ شُعُوبًا وَ قَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوآاْ إِنَّ أَکْرَمَکُمْ عِندَ اللَّهِ أَتْقَـــکُمْ»؛(۱)

ای مردم! شما را از مرد و زنی آفریدیم؛ و شما را گروه گروه و قبیله قبیله قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید؛ همانا بهترین شما نزد خداوند باتقواترین شماست.

ص: ۱۸

۱- ۱. قرآن کریم سوره حجرات ، آیه ۱۳.

ریشه کرامت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

لَاکَرَمَ کَالتَّقوَی(۱)؛

کرامتی بسان تقوا و پرواپیشگی نیست.

ص: ۲۰

۱- ۱. روضه الواعظین، ج ۲، ص ۴۳۴؛ غررالحکم، ص ۲۷۰، ح ۵۸۷۵؛ مشکاه الانوار، ص ۱۱۵. در ضمن در بیشتر روایات به جای عبارت «لاکرامه»، «لاکرم» آمده است.

معیار کرامت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إذَا أَخَذْتَ نَفْسَکَ بِطَاعَهِ اللّهِ أَکْرَمْتَهَا وَ إنْ إبْتَذَلْتَهَا فِی مَعَاصِیهِ أَهَنْتَهَا؛(۱)

هنگامی که خود را در مسیر اطاعت خدا به کار گرفتی، خود را کریم نموده ای، و اگر خود را در مسیر گناه و تخلّف از دستورات الهی قرار دادی، به خود

ص: ۲۲

۱- ۱. غررالحکم و دررالکلم، ص ۱۸۵، ح ۳۵۳۰.

اهانت کرده ای.

ص: ۲۳

حقیقت کرامت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَمْلِکْ عَلَیْکَ هَوَاکَ وَ شُحَّ بَنَفْسِکَ عَمَّا لایَحِلُّ لَکَ، فَإِنَّ الشُّحَّ بِالنَّفْسِ حَقِیقَهُ الْکَرَمِ؛(۱)

هوای نفس خود را نگه دار، و نسبت به خود، از آنچه حرام است، بخل بورز؛ زیرا دریغ ورزیدن بر جان

ص: ۲۴

۱- ۱. غررالحکم، ص ۲۴۱، ح ۴۸۹۷.

خویش (از بدی ها)، حقیقت کرامت و بزرگواری است.

ص: ۲۵

اهانت به مردم

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

أَذَلُّ النّاسِ مَنْ أَهانَ النّاسَ؛(۱)

ذلیل ترین مردم کسی است که به مردم اهانت کند.

ص: ۲۶

۱- ۱. من لا یحضره الفقیه، ج ۴، ص ۳۹۶.

شناخت ارزش خویش

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلْعَالِمُ مَنْ عَرَفَ قَدْرَهُ وَ كَفَى بِالْمَرْءِ جَهْلًا اَلَّا يَعْرِفَ قَدْرَهُ؛(۱)

عالم و دانا کسی است که قدر خود را بشناسد و در نادانی انسان این بس که قدر و ارزش خویش را نداند.

ص: ۲۷

۱- ۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۰۳.

کرامت در سایه عبودیت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إِنَّ اللّهَ قَدْ أَکْرَمَکُمْ بِدِینِهِ و خَلَقَکُمْ لِعِبادَتِهِ فَأَنْصِبُوا أَنْفُسَکُمْ فِی أَدائِهَا؛(۱)

خداوند با دینش شما را تکریم کرده (به شما کرامت

ص: ۲۹

۱- ۱. وقعه الصفین، ص ۱۱۲؛ شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج ۳، ص ۱۸۴؛ بحارالانوار، ج ۳۲، ص ۴۰۳.

داده) و شما را برای بندگی و عبادتش آفریده است. پس شما خود را برای ادای آن مهیا سازید.

ص: ۳۰

دینداری و دینمداری

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

کَرَمُ الرَّجُلِ دِینُهُ؛(۱)

بزرگواری آدمی، به دین اوست.

ص: ۳۱

۱- ۱. مسند، احمد بن حنبل شیبانی، تحقیق: عبداللّه الدرویش، ج ۳، ص ۲۹۲، ح ۸۷۸۲.

اسلام، دین کرامت آفرین

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اِنَّ اللّهَ تَعالَی خَصَّکُمْ بِالْإِسْلاَمِ واسْتَخْلَصَکُمْ لَهُ، و ذَلِکَ لِاءَنَّهُ اسْمُ سَلاَمَهٍ و جِمَاعُ کَرَامَهٍ؛(۱)

همانا خدای متعال شما را به اسلام اختصاص داد و برای اسلام برگزید، زیرا اسلام نامی از سلامت و فراهم

ص: ۳۲

۱- ۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۵۲.

کننده کرامت جامعه می باشد.

ص: ۳۳

دوری از رذایل و هواهای نفس

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

... أَکْرِمْ نَفْسَکْ عَنْ کُلِّ دَنِیَّهٍ وَ إِنْ سَاقَتْکَ إِلیَ الرَّغَائِبِ فَإِنَّکَ لَنْ تَعْتَاضَ بِمَا تَبْذُلُ مِنْ نَفْسِکَ عِوَضاً وَ لا تَکُنْ عَبْدَ غَیْرِکَ وَ قَدْ جَعَلَکَ اللّهُ حُرّاً؛(۱)

...نفس خود را از هرگونه پستی بازدار، هرچند تو را

ص: ۳۴

۱- ۱. نهج البلاغه، نامه ۳۱؛ مجموعه ورام، ج ۱، ص ۷۲؛ ج ۲، ص ۱۰۴؛ بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۲۰۷؛ ج ۱۰۰، ص ۳۹.

به اهدافت رساند، زیرا نمی توانی به اندازه آبرویی که از دست می دهی، بهایی به دست آوری، برده دیگری مباش که خدا تو را آزاد آفرید....

ص: ۳۵

وحدت و هماهنگی جامعه

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

فَانْظُرُوا إِلی ما صارُوا إِلَیْهِ فِی آخِرِ أُمُورِهِمْ، حِینَ وَقَعَتِ الفُرْقَهُ، وَ تَشَتَّتِ الْأُلْفَهُ، وَاخْتَلَفَتِ الْکَلِمَهُ وَالأَفْئِدَهُ، وَتَشَعَّبُوا مُخْتَلِفِینَ، و تَفَرَّقُوا مُتَحارِبِینَ، وَقَدْ خَلَعَ اللّهُ عَنْهُمْ لِباسَ کَرامَتِهِ؛(۱)

ص: ۳۶

۱- ۱. نهج البلاغه، خطبه ۱۹۲.

پس به پایایـان کار ملت های گذشـته بنگریـد! در آن هنگام که به تفرقه و پراکنـدگی روی آوردنـد و الفت و دوستی آنان از بین رفت و سـخن ها و دلهایشان گوناگون شـد، از هم جدا و گروه گروه شدند و به جنگ با یکدیگر پرداختند؛ خداوند لباس کرامت خود را از تنشان بیرون آورد.

ص: ۳۷

ویژگی های انسان کریم

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

ثَلاثَةٌ تَدُلُّ عَلی کَرَمِ الْمَرْءِ: حُسْنُ الْخُلُقِ وَ کَظْمُ الْغَیْظِ وَ غَضُّ الطَّرْفِ؛(۱)

سه چیز گواه ارجمندی انسان است: خوش خویی، غلبه بر خشم و چشم پوشی از خطاهای دیگران.

ص: ۳۸

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۲۳۲.

گشاده رویی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلْكَرَمُ حُسْنُ السَّجِيَّهِ وَ اجْتِنَابُ الدَّنِيَّهِ؛(۱)

رفتار خوش و دوری از کارهای پَست و فرومایه، از نشانه های کرامت است.

ص: ۴۰

۱- ۱. غررالحکم، ص ۳۱۷، ح ۷۳۱۲.

گذشت کریمانه

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلْمُبَادَرَهُ اِلَی الْعَفْوِ مِنْ أَخْلَاقِ الْکِرَامِ(۱)، أَلْمُبَادَرَهُ اِلَی الإنْتِقَامِ مِنْ شِیَمِ اللِّئَامِ؛(۲)

اقدام به عفو و بخشش از اخلاق کریمان و اقدام به

ص: ۴۱

۱- ۱. غررالحکم، ص ۲۴۵، ح ۵۰۰۵.

۲- ۲. غررالحکم، ص ۳۴۶، ح ۷۹۵۳.

انتقام و کینه توزی از اخلاق فرومایگان است.

ص: ۴۲

پرهیز از حَسَد

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلْکَرَمُ بَرِیءٌ مِنَ الْحَسَدِ؛(۱)

انسان کریم از حَسَد دور و بیزار است.

ص: ۴۳

۱- ۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۲۱؛ غررالحکم، ص ۳۸۱، ح ۸۶۲۹.

ذلت ناپذیری

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلْكَرِيمُ يَأْبَى الْعَارَ وَ يُكْرِمُ الْجَارَ؛(۱)

کریم ننگ و عار را خوش ندارد و نمی پسندد و همسایه اش را اکرام و احترام می کند.

ص: ۴۴

۱- ۱. غررالحکم، ص ۴۳۶، ح ۱۰۰۰۱.

راستگویی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

الصَّادِقُ عَلَی شَفَا مَنْجَاةٍ و کَرامَةٍ، والکَاذِبُ عَلَی شَرَفِ مَهْوَاةٍ وَ مَهَانَةٍ؛(۱)

انسان راستگو در راه نجات و بزرگواری است، و درغگو بر لب پرتگاه هلاکت و خواری است.

ص: ۴۵

۱- ۱. نهج البلاغه، خطبه ۸۶.

شکیبایی

(امام امیر مؤمنان علی علیه السلام اشعث بن قیس را در مرگ فرزندش این گونه تسلیت داد):

اِنْ صَبَرْتَ صَبْرَ الْأَکَارِمِ وَ اِلّا سَلَوتَ سُلُوَّ البَهَائِمِ؛(۱)

یا چون مردان بزرگوار صابر و شکیبا باش و یا چون چهارپایان بی تفاوت.

ص: ۴۷

۱- ۱. نهج البلاغه، حکمت ۴۱۴؛ بحارالانوار، ج ۳۴، ص ۳۰۶؛ مستدرک الوسائل، ج ۲، ص ۳۵۸.

وفای به عهد

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مِنَ الکَرَمِ أَلوَفَاءُ بَالذِّمَمِ؛(۱)

از نشانه های کرامت انسان، وفای به عهدها است.

ص: ۴۸

۱- ۱. غررالحکم، ص ۲۵۲، ح ۵۲۸۷.

نادیده گرفتن خطاهای دیگران

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مِنْ أَشْرَفِ أَعْمَالِ الكَرِيمِ غَفْلَتُهُ عَمَّا يَعْلَمُ؛(۱)

خود را به غفلت و بی خبری نمایاندن از بهترین کارهای بزرگواران است.

ص: ۴۹

۱- ۱. نهج البلاغه، حکمت ۲۲۲.

حفظ زبان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اَلكَرَمُ مَلِكُ اللِّسانِ وَ بَذَلُ الإِحْسانِ؛(۱)

انسان گرامی کسی است که حافظ و مالك زبان، صاحب بذل، بخشش و احسان باشد.

ص: ۵۰

۱- ۱. غررالحکم، ص ۲۱۴، ح ۴۱۷۷.

قناعت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مِنْ أَکْرَمِ الخُلُقِ التَّحَلّی بِالقَنَاعَهِ؛(۱)

از گرامی ترین ویژگی های افراد، قناعت پیشگی است.

ص: ۵۱

۱- ۱. غررالحکم، ص ۳۹۱، ح ۸۹۹۸.

پرهیز از فحّاشی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَا أَفْحَشَ كَرِيمٌ قَطُّ؛(۱)

انسان کریم هرگز کار زشت انجام نمی دهد و فحش نمی دهد.

ص: ۵۲

۱- ۱. مستدرک الوسائل، ج ۱۲، ص ۸۳؛ غررالحکم، ص ۲۲۳، ح ۴۴۹۶.

صاف و سادگی

پ

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلْكَرِيمُ أَبْلَجُ، أَللَّئيمُ مُلَهْوَجٌ؛(۱)

انسان کریم روشن و آشکار است؛ ولی انسان فرومایه، پیچیده و پنهانکار است.

ص: ۵۳

۱- ۱. غررالحکم، ص ۴۳۴، ح ۹۹۱۸.

آبروداری

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلْكَرَمُ اِيْثَارُ الْعِرْضِ عَلَى الْمَالِ(۱)، أَللُّوءْمُ اِيْثَارُ الْمَالِ عَلَى الرِّجَالِ؛(۲)

کرم عبارت است از برگزیدن آبرو بر ثروت؛

ص: ۵۴

۱- ۱. غررالحکم، ص ۳۷۸، ح ۸۵۳۳.

۲- ۲. غررالحکم همان، ص ۲۶۰، ح ۵۵۷۱.

فرومایگی عبارت است از برگزیدن ثروت بر مردم.

ص: ۵۵

تحقیر دنیا

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَنْ كَرُمَتْ نَفْسُهُ، صَغُرَتِ الدُّنيا فِى عَيْنِهِ؛(۱)

هرکس کرامت نفس داشته باشد، دنیا در دیده اش کوچک است.

ص: ۵۶

۱- ۱. غررالحکم، ص ۲۳۱، ح ۴۶۱۳.

پاسخ نیک به بدی های دیگران

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

أَلْكَرِيمُ مَنْ جَازَى ٱلْإِسَاءَةَ بِالإِحْسَانِ؛(۱)

انسان با کرامت، کسی است که بدی(های دیگران) را با نیکی پاسخ می دهد.

ص: ۵۷

۱- ۱. غررالحکم، ص ۵۹، ح ۶۲۹.

گناه گریزی

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

اَلْکَریمُ مَنْ تَجَنَّبَ المَحارِمَ و تَنَزَّهَ عَنِ العُیُوبِ؛(۱)

کریم کسی است که از حرام ها دوری گزیند و از عیب ها پاک و منزّه باشد.

ص: ۵۸

۱- ۱. غررالحکم، ص ۲۶۸، ح ۵۸۳۳.

پرهیز از حرام

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَن أَحَبَّ المَكارِمَ اجْتَنَبَ المَحارِمَ؛(۱)

هر که مکارم و بزرگواری های اخلاق را دوست بدارد، از حرام ها دوری می نماید».

ص: ۵۹

۱- ۱.الارشاد، ج ۱، ص ۲۹۹؛ اعلام الدین، ص ۱۸۷؛ بحارالانوار، ج ۷۴، ص ۴۲۱؛ کشف الیقین، ص ۱۸۲؛ کنزالفوائد، ج ۱، ص ۲۷۹.

پرهیز از اختلاف و عداوت

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَن كَرُمَت نَفْسُهُ قَلَّ شِقَاقُهُ وَ خِلافُهُ؛(۱)

هر که کرامت نفس داشته باشد، عداوت و مخالفت او با مردم اندک می شود.

ص: ۶۱

۱- ۱. غررالحکم، ص ۲۳۱، ح ۴۶۱۲.

رقابت در کسب کرامت

امام حسین علیه السلام :

نافِسُوا فِی المَکَارِمِ وَ سَارِعُوا فِی الْمَغَانِمِ؛(۱)

در تحصیل مکارم اخلاق و ارزش های متعالی رقابت کنید و در راه به دست آوردن گنجینه های پرارزش معنوی شتاب کنید.

ص: ۶۲

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۷۵، ص ۱۲۱؛ کشف الغمه، ج ۲، ص ۲۹.

تکریم جنین

اسحاق بن عمار می گوید: به امام کاظم علیه السلام عرض کردم:

المَرْأَهُ تَخافُ الحَبَلَ فَتَشْرَبُ الدَّواءَ فَتُلْقِی ما فِی بَطْنِها؟ قال: لا، فَقُلْتُ إِنَّمَا هِی نُطفهٌ. فقال: اِنَّ أَوّلَ ما یُخْلَقُ نُطْفَهٌ؛(۱)

ص: ۶۳

۱- ۱. وسائل الشیعه، ج ۲۹، ص ۲۵، ح ۳۵۰۶۳.

زنی از بچه دارشـدن می ترسـد، آیـا می توانـد دارویی بیاشامـد تا آنچه در شـکم دارد، را از بین ببرد؟ آن حضـرت فرمود: نه. (یعنی نبایـد سـقط جنین کنـد). عرض کردم: هنوز در حال نطفه است (آیا باز هم جایز نیست)؟ امام فرمود: آغاز خلقت انسان نطفه است.

نوع دوستی

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَثَلُ المُؤمِنِ فِی تَوَادِّهِمْ وَ تَرَاحُمِهِم كَمَثَلِ الْجَسَدِ إِذَا اشْتَكَی بَعْضُهُ تَدَاعَی سَائِرُهُ بِالسَّهَرِ وَالْحُمَّی؛(۱)

مَثَل مؤمنین در دوستی و رحمت به یکدیگر مَثَل یک اندام است که اگر عضوی از آن به درد آید اعضای

ص: ۶۵

۱- ۱. بحارالانوار، ج ۵۸، ص ۱۵۰.

دیگر با تب و بی خوابی با آن عضو همدردی می کنند.

ص: ۶۶

تکریم غیر مسلمان

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

إِتَّقِ اللّهَ! وَ لا تُحَقِّر مُسلِماً وَ لا مُعَاهَداً وَ لا تَغْصِبَنَّ مَالاً وَ لَا وَلَداً وَ لا دَابَّةً...؛(۱)

از خدا بترس! مسلمان و یا غیر مسلمان معاهد را تحقیر نکن و مال، فرزند، مرکب و... او را غصب نکن.

ص: ۶۷

۱- ۱. الغارات، ج ۲، ص ۴۲۸.

تکریم مسلمان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَن أكرَمَ أخاهُ المُسلِمَ فَإِنَّما يُكْرِمُ اللّهَ عَزَّوجَلَّ؛(۱)

هرکس برادر مسلمان خود را تکریم نماید، در حقیقت خداوند ـ عزّوجلَ ـ را اکرام کرده است.

ص: ۶۹

۱- ۱. من لايحضره الفقيه، ج ۴، ص ۱۵؛ وسائل الشيعه، ج ۱۶، ص ۳۸۹؛ مكارم الاخلاق، ص ۴۳۱.

کرامت زنان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

خَیرُکُمْ خَیرُکُم لِاءَهْلِهِ و أَنَا خَیرُکُم لِاءَهْلِهِ؛ مَا أکْرَمَ النِّسَاءَ الاّ کریمٌ، وَ لا أَهَانَهُنَّ الاّ لَئِیمٌ؛(۱)

بهترین شما، بهترین شما با خانواده است، و من بهترین شما با خانواده هستم؛ جز کریمان، زنان را تکریم نمی کنند و جز انسان های پست و فرومایه، زنان

ص: ۷۱

۱- ۱. مختصر تاریخ دمشق ابن عساکر، ج ۷، ص ۵۰.

را تحقیر نمی نمایند.

ص: ۷۲

تکریم کوچکترها

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

لاتُحَقِّرَنَّ أَحداً مِنَ المسلمینَ فَاِنَّ صَغِیرَهُم عِنْدَاللّهِ کَبِیرٌ؛(۱)

هرگز مسلمانی را تحقیر مکن؛ زیرا که کوچک آنان نزد خدا بزرگ است.

ص: ۷۳

۱- ۱. مجموعه ورّام، ج ۱، ص ۳۱.

یتیم نوازی

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

وَ تَحَنَّنُوا عَلی أَیتَامِ النّاسِ یُتَحَنَّنْ عَلیَ أَیتَامِکُمْ ... وَ مَنْ أَکْرَمَ فِیهِ یتیماً أَکرَمَهُ اللّهُ یومَ یَلْقاهُ؛(۱)

به یتیمان مردم مهربانی کنید تا پس از شما با یتیمان شما مهربانی کنند. ... کسی که در آن (یعنی

ص: ۷۵

۱- ۱. الاقبال، ص ۲؛ فضائل الأشهر، ص ۷۷؛ وسائل الشیعه، ج ۱۰، ص ۳۱۳، ح ۱۳۴۹۴؛ بحارالانوار، ج ۹۳؛ ص ۳۵۶.

ماه رمضان) یتیمی را گرامی دارد، خداوند در روز قیامت او را گرامی خواهد داشت.

ص: ۷۶

تکریم عالم

امام امیر مؤمنان علی علیه السلام :

مَن وَقَّرَ عَالِماً فَقَدْ وَقَّرَ رَبَّهُ؛(۱)

هرکس عالمی را تکریم و احترام کند، خداوند را تکریم و احترام کرده است».

ص: ۷۷

۱- ۱. غررالحکم، ص ۴۷، ح ۲۱۸.

اهمیت احترام مهمان

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ کَانَ یُؤْمِنُ بِاللّهِ وَالْیَومِ الآخِرِ فَلْیُکْرِم ضَیفَهُ؛(۱)

کسی که به خدا و روز قیامت ایمان دارد، مهمانش را گرامی می دارد.

ص: ۷۸

۱- ۱. طب النّبی، ص ۲۱؛ جامع الاخبار، ص ۱۳۶؛ بحارالانوار، ج ۵۹، ص ۲۹۲.

تکریم فقیر

رسول خدا صلی الله علیه و آله وسلم :

مَنْ أَهانَ فَقیراً مُسْلِماً مِنْ أَجْلِ فَقْرِهِ وَاسْتَخَفَّ بِهِ فَقَدِ اسْتَخَفَّ بِحَقِّ اللّهِ... وَ مَنْ أَكْرَمَ فَقیراً مُسْلِماً لَقِیَ اللّهَ یَومَ القِیامَهِ وَ هُوَ یَضْحَكُ اِلَیهِ...؛(۱)

ص: ۸۰

۱- ۱. اعلام الدین، ص ۴۱۳_۴۱۲؛ ثواب الاعمال، ص ۲۸۳ _۲۸۲؛ بحارالانوار، ج ۷۳، ص ۳۶۲ _ ۳۶۱.

کسی که فقیر مسلمانی را به خاطر فقرش توهین کند و او را سبک بشمارد، حق خداوند را سبک شمرده است. ...؛ و کسی که فقیر مسلمانی را اکرام کند، روز قیامت، خدای متعال را در حالی ملاقات می کند که به سوی او متبسّم است.

ص: ۸۱

کتاب نامه

ـ قرآن کریم.

۱. ابن ابی الحدید (۵۸۶ ـ ۶۵۶ ق.) شرح نهج البلاغه، تحقیق: محمد ابوالفضل ابراهیم، بیروت، داراحیاء التراث، دوم، ۱۳۵۵ ق.

۲. ابن منظور، (۶۳۰ ـ ۷۱۱ ق)، مختصر تاریخ دمشق ابن عساکر، دمشق، دارالفکر للطباعه و التوزیع والنشر، اوّل، ۱۴۰۵ ق.

۳. اربلی، علی بن عیسی (متوفای ۶۹۳ ق.)، کشف الغمه، تبریز، مکتبه بنی هاشم، ۱۳۸۱ ق.

ص: ۸۲

۴. تمیمی الآمدی، عبدالواحد بن محمد (۵۱۰ _ ۵۵۰ ق.)، غررالحکم و دررالکلم، قم، دفتر تبلیغات اسلامی، ۱۳۶۶ ش.

۵. ثقفی، ابراهیم بن محمد (متوفای ۲۸۳ ق.) الغارات، تحقیق : السید عبدالزهراء الحسینی الخطیب، قم، مؤسسه دارالکتاب، اوّل، ۱۴۱۰ ق.

۶. حرّ عاملی، محمد بن الحسن(متوفای ۱۱۰۴ ق)، وسائل الشیعه، قم، مؤسسه آل البیت، اوّل، قم، ۱۴۰۹ ه .ق.

۷. دیلمی، حسن بن ابی الحسن (متوفای ۸۴۱ ق)، اعلام الدّین، قم، مؤسسه آل البیت، ۱۳۰۸ ق.

۸. سید ابن طاووس (۵۸۹ _ ۶۶۴ ق)، اقبال الاعمال، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۷ش.

۹. سید رضی، نهج البلاغه، تحقیق: صبحی صالح.

ص: ۸۳

۱۰. شعیری، تاج الدین (قرن ۶ ق.)، جامع الاخبار، قم، انتشارات شریف رضی، ۱۳۶۳ ش.

۱۱. شیبانی، احمد بن حنبل، مسند، تحقیق: عبداللّه الدرویش، بیروت، دارالفکر، دوم، ۱۴۱۴ ق.

۱۲. (ـــــــــــــــــــــــــــــــــــــــ)، ثواب الاعمال، قم، انتشارات شریف رضی، ۱۳۶۴ ه .ق.

۱۳. (ـــــــــــــــــــــــــــــــــــــــ)، فضائل الاشهر الثلاثه، قم، مکتبه الداوری، ۱۳۹۷ ق.

۱۴. (ـــــــــــــــــــــــــــــــــــــــ)، من لایحضره الفقیه، قم، جامعه مدرسین، ۱۴۱۳ ق.

۱۵. شیخ مفید (۳۳۶ ـ ۴۱۳ ق)، الارشاد، (۲ جلد در یک مجلد)، قم، کنگره شیخ مفید،۱۴۱۳ق.

ص: ۸۴

۱۶. طبرسی، حسن بن فضل(قرن ۶ ق)، مکارم الاخلاق، قم، مؤسسه نشر اسلامی، اوّل، ۱۴۱۴ ق.

۱۷. علامه حلّی(۶۴۸ _ ۷۲۶ ق)، کشف الیقین، مؤسسه چاپ و انتشارات، ۱۴۱۱ ق.

۱۸. فتال نیشابوری، محمد بن حسن (شهادت ۵۰۸ ق)، روضه الواعظین، قم، انتشارات شریف رضی.

۱۹. کراجکی، ابوالفتح (متوفای ۴۴۹ ق)، کنزالفوائد، قم، انتشارات دارالذخائر، اوّل، ۱۴۱۰ ق.

۲۰. مجلسی، محمدباقر (۱۰۳۷ _ ۱۱۱۰ ق.)، بحارالانوار، بیروت، مؤسسه الوفاء، ۱۴۰۴ ق.

۲۱. محدّث نوری، میرزاحسین(۱۲۵۴ _ ۱۳۲۰ ق.)، مستدرک الوسائل، قم، موسسه آل البیت، ۱۴۰۸ق.

ص: ۸۵

۲۲. مستغفری، ابوالعباس (۳۵۰ _ ۴۳۲ ق.)، طب النّبی، قم، انتشارات شریف رضی، ۱۳۶۲ ش.

۲۳. نصر بن مزاحم منقری (متوفای ۲۱۲ ق.)، وقعه الصفین، تحقیق: عبدالسلام محمد هارون، قم، کتابخانه آیه الله مرعشی نجفی، ۱۴۰۳ ق.

۲۴. ورّام ابن ابی فراس (متوفای ۶۰۵ ق.)، مجموعه ورّام (۲ جلد در یک مجلد)، قم، مکتبه الفقیه.

ص: ۸۶

غلطگیری ویراستاری تمام شد اسفندان

غلطگیری جزئی انجام شد

ص: ۸۷

درباره مرکز

بسمه تعالی

هَلْ یَسْتَوِی الَّذِینَ یَعْلَمُونَ وَالَّذِینَ لَا یَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند ؟

سوره زمر/ ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ .ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفا علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب « مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱.بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البیت علیهم السلام)

۲.تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی

۳.جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...

۴.سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو

۵.گسترش فرهنگ عمومی مطالعه

۶.زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱.عمل بر مبنای مجوز های قانونی

۲.ارتباط با مراکز هم سو

۳.پرهیز از موازی کاری

۴.صرفا ارائه محتوای علمی

۵.ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱.چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲.برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳.تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴.تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵.ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶.تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷.راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸.طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹.برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰.برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱.JAVA

۲.ANDROID

۳.EPUB

۴.CHM

۵.PDF

۶.HTML

۷.CHM

۸.GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱.ANDROID

۲.IOS

۳.WINDOWS PHONE

۴.WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

درپایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتا های خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان -خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی -پلاک ۱۲۹/۳۴- طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۸۸۳۱۸۷۲۲ ـ ۰۲۱

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

قائمیه
مرکز تحقیقات رایانه‌ای
اصفهان
WWW
برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشــانی
www.Ghaemiyeh.com
www.Ghaemiyeh.net
www.Ghaemiyeh.org
www.Ghaemiyeh.ir
مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.
۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹